

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto koskien liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että ikääntyneellä väestöllä on mahdollisuus kodin ulkopuolella liikkumiseen, asiointiin, osallisuuteen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Mahdollisuus kodin ulkopuoliseen toimintaan on tärkeää toimintakyvyn ylläpitämisen kannalta keskeinen ja liikkumista tukevia palveluja myönnettäessä tulee huomioida lisäksi yksilön taloudellinen tilanne.

Vanhusneuvosto huomauttaa, että Länsi-Uudenmaan kunnista on lakkautettu useita viranomaispalveluja, jotka voivat vaativat käyntiä fyysisesti paikan päällä kuten verohallinto, kela tai passihakemus. Kaikilla ikäihmisillä ei ole mahdollisuutta tai taitoa asioida digitaalisesti.

Vanhusneuvosto mielestä kuljetuspalvelun tulee olla taloudellisen tuen sijaan toimintakykyä tukeva palvelumuoto. Liikkumista tukevien palvelujen tavoitteena tulee olla kotona asumisen tukeminen.

Vanhusneuvoston mielestä toimintaohjeluonnoksessa on hyvää palvelun hakemisen joustavuus ja kokonaisuutena luonnos on monipuolinen ja kattava. Lisäksi toimintaohjeluonnoksessa mainittu *häiriötilanteet*- kappale on hyvä ja tarpeellinen lisäys toimintaohjeisiin.

Vanhusneuvosto nostaa esille liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen seuraavia huomioita.

- 1) Kukkaromallin rajaaminen vain vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun on vanhusneuvoston mielestä eriarvoistavaa.
- 2) Toimintaohje kaipaa täsmennystä sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun määrärahasidonnaisuudesta osalta.
- 3) Kuljetuspalvelun tulee olla toimintakykyä ohjaavaa. Tulorajojen rajaaminen takuueläkkeeseen johtaa tilanteisiin, jossa työeläkettä saavat ikäihmiset eivät ole oikeutettuja kuljetuspalveluun, vaikka toimintakyky on alentunut pysyvästi tai väliaikaisesti. Lisäksi ikääntyneen väestön keskuudessa on paljon yksinasuvia, joilla ei ole ajokorttia tai oma ajokyky on alentunut tai otettu pois.
- 4) Kuljetuspalvelujen tarve tulee arvioida säännöllisesti arvioidessa palvelutarvetta ja mahdollisten käyttämättömien matkojen esimerkiksi äkillisistä syistä tai toimintakyvyn alenemisesta johtuen tulee siirtää täysimääräisesti seuraavalle kuukaudelle.

- 5) Ikääntyneiden kuljetuspalveluissa tulee huomioida saattaja esimerkiksi mahdollisen muistisairaana henkilön osalta
- 6) Toimintaohjeluonnoksessa matkustusalueen määrittelyssä on ongelmallista joutua anomaan joka kerta tapauskohtaisesti viranhaltijalta matkustus toiminta-alueen ulkopuolelle. Vanhusneuvoston mielestä toiminta-alueen tulee olla käyttäjän asuinkunnan sijaan koko hyvinvointialue sosiaalihuoltolain, että vammaispalvelulain mukaan myönnettyissä kuljetuspalveluissa.
- 7) Toimintaohjeessa tulee tavalla tai toisella huomioida molemmat kotimaiset kansalliskielet.

LUVN Vanhusneuvoston puolesta,

Olli Männikkö
Puheenjohtaja

Mirja Janerus
1. varapuheenjohtaja

Kaj Sjöblom
2. varapuheenjohtaja

Jakelu

Timo Hokkanen (Palvelualuejohtaja, LUVN vammaispalvelut)

PL 33, 02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

PB 33, 02033 VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

luvn.fi